

СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИ—ОММА!

КПСС XXIV СЪЕЗДИНИНГ ҚАРОРЛАРИДАН РУХЛАНГАН
ЎЗБЕКИСТОН ИШЧИЛАРИ, КОЛХОЗЧИ ДЕҲҚОНЛАРИ,
ЗИЁЛИЛАРИ ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ ҚИЛМОҚДАЛАР,
ЯНГИДАН-ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЭРИШМОҚДАЛАР.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН.

13 апрель 1971 йил, сешанба

№ 84 (14.954).

Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИН ЙҮЛИДАН— КОММУНИЗМ САРИ

9 апрелда Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг XXIV съезди ишнин тамомлади. Съезд партия ва халқнинг кейинги йилларда қилган жуда катта ишин яқинлаб берди, бундан бундан деганда муқаллабган сиёсий йўлни ва илмий жиҳатдан асосланган программани ишлаб чиқди. Съезд СССРдаги коммунист қурилишининг, Ленин партияси, бутун совет халқи жаҳон революцион жараёнига қўшаётган ҳиссанинг жаҳоншумул тарихий аҳамиятини яқин кўрсатиб берди. 91 мамлакатдаги коммунист ва ишчи, миллий-демократик ва сўл социалистик партияларнинг вакиллари қатнашган партиянинг олий анжумани коммунистларнинг, жаҳондаги барча революцион кучларнинг мустақамлашиб бораётган бирлигини, улар КПСС-нинг халқаро коммунист харақатдаги, империализмга қарши, тинчлик, социал ва миллий озодлик, демократия ва социализм иши учун курашдаги принциплал марксизм-ленинча йўлини маъқуллаётганлигини намойиш қилди.

Съезд КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан қилинган партия Марказий Комитетининг ҳисобот докладыни тинглади ва муҳокама қилди. Съезд делегатлари, бутун партия ва халқ бу докладын иккидун марксизм-лениннинг жуда катта ҳужжати деб яқинли билан маъқуллади ва қабул қилди. Бу доклады ҳозирги давр, партия ва халқнинг КПСС XXIII съезидан кейин қилган фаолиятининг ақойиб якуниларни чуқур анализ қилиб берилди ҳамда мамлакатимизда коммунист қурилишининг янги муваффақиятлари учун, социализм мамлакатларининг жиқлигини ва қудратини янада мустақамлаш учун, коммунист ва ишчи партияларнинг, барча антиимпериалистик кучларнинг бирлигини мустақамлаш учун курашининг жанговар программаси белгилаб берилди. Съезд КПСС Марказий Комитетининг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини, Марказий Комитетнинг ҳисобот докладыда баён қилинган тақлифлар ва ҳуқуқларини яқинли билан тўла-тўқис маъқуллади. Барча партия ташкилотларига ўзларининг амалий фаолиятларида докладыда берилган кўрсатмаларга амал қилишлари лозимлиги тақлиф этилди.

СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ А. Н. Косигин СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик планига доир Директивалар тўғрисида доклад қилди ва съезд бу Директиваларни тасдиқлади. КПСС Ўставига қисман ўзгартишлар киритиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Съезд «Хинди-Хитой халқларига озодлик ва тинчлик берилсин» деган мурожаат ҳамда «Яқин Шарқда адолатли ва мустақам тинчлик бўлсин!» деган баёнот эълон қилди.

Съезд партиянинг марказий органларини яқинли билан сайлади.

КПСС XXIV съезди катта ва самаралар ишлар қилди. Бу ишларда партиянинг жуда улаи ва ҳар томонлама ортирган таърибаси, партиянинг коллектив дошмандлиги, партия ишда ҳар қачондан ҳам кўра мустақам ўрин олган бирлиги ва жиқлиги, В. И. Ленин ҳар доим талаб қилиб келган, партиянинг қудратли ва енгилмас куч қилиб турган ҳақиқатдан ақил бўлиб ишлаш руҳи ўзининг муносиб ифодасини топди.

Съезд совет халқининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини ҳақдор даражада юксалган, социалистик мусобақа ишчи кўрпачи равишда аям олиб кетган вақтида ишлади. Бизнинг халқимиз партия теваригида маҳкам жиқлашган, партиянинг сиёсатини фидокорона қўллаб-қувватламоқда. Икки-тўртинчи жуда катта, тўқтинчи ўсиб бораётган моддий ва маънавий кучларини, жамиятимизнинг сингалган заангарди Коммунист партия ўтказётган ички ва ташқи сиёсатининг донолигини ва ишчиликнинг, партиянинг марксизм-ленинизмга, пролетар интернационализмга чексиз содиқлигини съезд жуда эър куч билан яқинлаб намойиш қилди.

Ҳисобот доклады юзасидан қабул қилинган резолюцияда XXIV съезд КПСС Программасини ва XXIII съезд томонидан қўйилган вазифаларни бажариш учун изчиллик ва эър бериб кураш олиб бориш натижасида коммунист қурилишда катта муваффақиятлар қўлга киритилганлигини, Совет Иттифоқининг халқаро позициялари тагин ҳам мустақам ва бақувват бўлиб қолганлигини мамнуният билан қайд этди.

Халқимиз санкизинчи беш йилликни муваффақият билан бажариб бўлиб, партия раҳбарлигида коммунистнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш, социалистик иқтимоий муносабатларни ривожлантириш, меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш, янги ишнинг тарбиялаш йўлида янги жуда катта қозғалди.

Ишчилар синфининг етакчилиги роли тагин ҳам кўпроқ олиб кетди, ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларнинг маънавий-сиёсий бирлиги, СССР халқларининг қарошларча қўстлиги мустақамлашди. Совет Куролли Кучларининг қудратли ва жанговарлик қобилияти мустақамлашди.

КПСС XXIII съездининг Директивалари энг муҳим социалистик кўрсаткичлар бўйича бажарилди. Натижада экономика ва маданият янада юксалтириш учун, янги беш йилликнинг мураккаб вазифаларини ҳал этиш учун яхши шарт-шароит вужудга келди.

СОПРАВДА

«Тўқтинчи беш йиллик.—деб уқтириб ўтди ўртоқ Л. И. Брежнев ўзининг докладыда.—совет жамиятининг коммунизм йўлида янада олға бориш ишида, коммунизмнинг моддий-техника базасини қуришда, мамлакатнинг иқтисодий ва муҳофаа қувватини мустақамлашда муҳим босқич бўлиши лозим, беш йилликнинг асосий вазифаси шуки, у социалистик ишлаб чиқариш тез суръатлар билан ривожлантириш, социалистик ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиёти ва меҳнат унумдорлигини ўстиришни тезлаштириш асосида халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини анча юксалтиришни таъминлаш лозим».

Халқ фаровонлигини ошириш — партия сиёсатининг олий мақсадидир, бу йўл эса бизнинг фақат бундан бундан беш йил ичида қилган фаолиятининг белгилаб бериб қолмай шу билан бирга мамлакат хўжалигини ривожлантиришнинг узок муддатларга мўлжалланган умумий йўлини ҳам белгилаб беради.

КПСС XXIV съезди, оғир индустрия бундан бундан ҳам мамлакат иқтисодий қудратининг ва халқ фаровонлигини янада ўстиришнинг пойдевори бўлиб қола беради, деб таъкидлади. Қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг узок вақтга мўлжаллаб илгари белгилаб қўйилган комплекс программаси таъкидланди ва ривожлантирилди. Съезд халқ истеъмол қиладиган саноат молларини ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан кенгайтириш, савдони ва халққа махшии хизмат кўрсатишни таъминлаштириш лозим деб топди.

Фан-техника тараққиёти ва барча резервлардан тагин ҳам тўлиқроқ фойдаланиш асосида иқтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш эндиликда эконоимини ривожлантириш изчиллик билан тезлаштириш асосий йўлидир. Съезд фан-техника революциясининг муваффақиятларини социалистик хўжалик системасининг афзалликлари билан узвий равишда қўшиб заруриятини кўрсатиб ўтди. Ишлаб чиқариш фондларидан ва капитал маблағлардан, меҳнат ресурсларидан фойдаланишнинг эър бериб яхшилашга, меҳнат сарфларини камайтира беришга, махсулот сифатини оширишга, иқтисодий тежасини кучайтиришга алоҳида эътибор жалб қилинди. Сарфланган капитал маблағларнинг натижа беришини тезлаштириш, қувватларни тевроқ куриш ва ўзлаштириш, маъжуд корхоналарни реконструкция қилиш ва техникасини модернизация қилиш йўли билан махсулот ишлаб чиқаришнинг камсимаал даражада қўлайитириш керак.

Халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришнинг янада таъминлаштириш, бу ишнинг илмий даражасини ошириш муҳим вазифадир. Бу соҳада биринчи галда қилнидиган иш шуки, ишлаб чиқаришнинг концентраланишини кучайтириш, бошқаришнинг ленинча принципларини изчиллик билан амалга ошириш, моддий ва маънавий стимулларнинг ролини қўлайитириш, хўжаликни бошқаришга меҳнаткашларни тагин ҳам кенг жалб этиш керак.

Социал сиёсат соҳасида партия совет жамиятининг бирлигини янада мустақамлаш, синфий ва социал гуруппаларни, барча миллатлар ва элаларни бир-бирига яқинлаштириш, социалистик демократияни оғишмай ривожлантириш, жамоат ва давлат ишларини бажаришга оммани тагин ҳам активроқ тортиш, меҳнаткашларнинг коммунист оғиллигини ошириш йўлини ўткази беради. Бу йўл—фан ва техникани бутун чоралар билан ривожлантириш, совет кишисини маънавий яшатиш йўлидир.

Совет давлатининг муштараи манфаатларини назарда тутиб, шунингдек Совет давлатини ташкил этган республикаларнинг ҳар бирдаги ривожланиш шароитини ҳисобга олиб, барча социалистик миллатларни янада яшатишга ва уларнинг аста-секин бир-бирлари билан яқинлашувида изчиллик билан эришмоқ керак. Бундан бундан ҳам партия барча меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги руҳида, ўз социалистик Ватани учун, совет халқининг буюк бунёдкорликлари учун фахрланиш руҳида, интернационализм руҳида, миллатчилик, шовинизм ва миллий махдуллик кўринишларига нисбатан мурасосизлик руҳида, барча миллатларни ва элаларни ҳурматлаш руҳида тарбиялай беради.

КПСС XXIV съезди мамнуният билан шуни қайд қилдики, Марказий Комитет раҳбарлигида партия Ленин йўлидан қатъий билан бормоқда, ишчилар синфининг, меҳнаткашларнинг, бутун совет халқининг сиёсий раҳбари бўлиш ролини шараф билан бажармоқда. Утган йиллар ичида партия ўз сафларини тагин ҳам кўпроқ мустақамлаш олди, омма билан алоқаларини мустақамлашди. XXIV съезда КПСС монолит бўлиб, Марказий Комитет теварагида маҳкам жиқлашди, сиёсий ва ташкилотчилик ишининг янги таърибаси билан бойин ҳолда келди. Съезд Марказий Комитетнинг партия ички демократиясини янада ривожлантириш, партия турму-

шининг ленинча нормаларига риол қилиш, коммунистларнинг активлигини ошириш йўлини эър бериб ўтказиб келганлигини қайд қилиб ўтди. Партиянинг раҳбарлик ролини бундан бундан ҳам оширавериш, барча коммунистларнинг, барча совет кишиларининг қарашлари ва ҳаракатлари бирлигини янада мустақамлашга эриша бериш зарур.

Съезд коммунист қурилишининг барча участкаларига қилинаётган партия раҳбарлигини таъминлаштириш, омма орасида олиб бораётган ташкилотчилик ва сиёсий ишлар даражасини ошириш, кадрларни танлаш жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилаш, коллектив раҳбарлиқни топширилган иш учун бўлган шахсий масъулият билан қўшиб олиб боришга тақид ва ўз-ўзини тақидни ривожлантира беришга даъват этди. Партиянинг бошлангич ташкилотлари партия сиёсатини амалга оширишда муҳим роль ўйнайди.

КПСС ҳозирги замоннинг энг илгор, революцион фани бўлган марксизм-ленинизм фанини янада ривожлантириш учун ҳамма чораларни кўриб, шу фанга оғишмай амал қилиб келмоқда. Иқтимоий ҳаёт ҳоқсаларини, унинг асосий тенденцияларини ағлаб олиб, бундан назарий ҳуқуқлар чиқариш иқтимоий жараёнларнинг боришини олдиндан кўриб туришга, тўғри сиёсий йўлни белгилаб олишга, ҳатолардан ва субъективистик қарорларга келишдан ҳоли бўлишга нисбатан беради. КПСС антикоммунизм идеологиясига ҳар жил буржуа ва ревизионистик концепцияларга қарши ҳужумкорлик курашини авж олдириб юборди. Съезд марксизм-ленинизм таълимотини иккидун ривожлантириш ва пропаганда қилиш, бу таълимотини ревизия қилиш йўлидаги уринишларга қарши курашиш бундан бундан ҳам партия идеология ишининг диққат марказида туриши лозимлигини кўрсатиб беради.

Халқ манфаатларига чексиз содиқ бўлишни КПСС ўзининг бутун фаолиятига асос қилиб олмоқда. Партия манфаатлари билан совет халқи манфаатларининг бирлиги бизнинг жамиятимизга енгилмас куч бағишлайди, уни ҳар қандай синовларга бардош беришини таъминлайди. Партия оммани ишончини ҳамма нарсадан юқори қилиб қўйди, бу ишончини қадрлайди. В. И. Ленин бизга улуг партияимизни бутун норалар билан мустақамлаш, партиянинг халқ билан, омма билан алоқасини кучайтира беришни вазият қилиб қолдирди. Биз ҳар доим шу вазиятга содиқмиз.

XXIV съезд КПСС Марказий Комитети халқаро масалаларга катта эътибор бериб келганлигини қайд қилди. Съезд Марказий Комитетнинг бу фаолиятини маъқуллаб, партияимизнинг жаҳон майдонидида курашида Марказий Комитетнинг ҳисобот докладыда белгилаб берилган асосий йўналишларни яқинли билан қўллаб-қувватлади. Бу йўналишлар шуки, жаҳон социалистик системасини янада жиқлаштира бериш ва ривожлантира бериш, капитал мамлакатлардаги ишчилар ҳаракати билан бирлик ва интернационал бирдамлик сиёсатини оғишмай ўткази бериш, коммунист сафларини марксизм-ленинча асосда жиқлаштира бериш, халқларнинг илмий озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш, ривожланиётган мамлакатларнинг революцион-демократик партиялари билан империализмнинг агрессив сиёсатига қарши, етилган халқаро проблемаларни бартаф қилиш учун курашда барча антиимпериалистик кучлар билан алоқаларни кенгайтириш ва мустақамлаш ҳамда турли иқтимоий тузулмалар давлатлар ўртасида муносабатларини тинч-товуш яшашнинг ленинча принциплари асосида ривожлантира бериш керак.

Марказий Комитетнинг ҳисобот докладыда ўртоқ Л. И. Брежнев тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун курашининг кенгайтирилган программасини баён қилиб берди. Бу конструктив тинчлик программаси планетанинг барча қитчаларида жуда кенг равишда маъқуллаб қўлиб олинди.

Партия ва совет халқи КПСС XXIV съездининг қарорларини яқин равишда кизгин маъқуллаб қўлиб олди. Улар ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг, партия, совет, насаба союз, хўжалик кадрларининг оғил равишда ва нунт билан меҳнат қилиш коммунист қурилиш фронтда янги галабалар қозонишининг гарови эканлигини яхши биладилар. Партия ташкилотларининг, барча коммунистларнинг бурчи шуки, улар КПСС съездининг қарорларини ҳар бир совет кишисига етказишлари, халқнинг куч ва ғайратини партия ишлаб чиққан ленинча йўли амалга оширишга сафарбар қилишлари лозим. Кўп миллионли коммунистлар номидан съезд ишчиларини, колхозчиларини, халқ зиёлиларини, бутун совет халқини улуг Ватанимизнинг равнақи йўлида зағ-зағ билан иккидун меҳнат қилишга чақирди.

Ўз тақдирининг бунёдкори, ўз бахтининг бунёдкори бўлган совет кишилари жонанж партиянинг қақиримига сиқидиланган жаавоб бериб, XXIV съезд белгилаб берган коммунист қурилиш программасини амалга оширишга ўзларини тайёр эканликларини айтмоқдалар.

Коммунист партия, унинг Марказий Комитети раҳбарлигида халқимиз коммунистнинг янги галабалари сари Ленин йўлидан қатъий ва ишонч билан олға бормоқда.

(12 апрелдаги бош мақола).

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинати 2-йигирув фабрикасининг ишчилари партияимиз XXIV съезди қарорларидан руҳланиб меҳнат қилмоқдалар. Суратда: Социалистик Меҳнат Қахрамони, съезд делегати Буолма Жураева (ўнгдан биринчи) ўз цехидаги ҳамкасб-ларига съезд таассуротларини сўзлаб бермоқда.

А. Тўраев фотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Б. Н. Пономарев шу йил 10 апрелда КПСС XXIV съездида қатнашган Америка Қўшма Штатлари Коммунист партиясининг делегацияси билан учрашди. Делегация состави партиянинг Бош секретари ўртоқ Г. Колл, партиянинг Миллий раиси ўртоқ Г. Уинстон, Коммунист партия Миллий комитети сиёсий комитетининг аъзолари Ж. Никсон ва М. Холлидей ўртоқлардан иборат эди.

Бўлиб ўтган суҳбат вақтида халқаро аҳволга доир масалалар юзасидан, шунингдек халқаро коммунист ҳаракатининг баъзи проблемалари юзасидан фикрлашиб олинди. Америка Қўшма Штатлари Компартиясининг делегацияси, Коммунизм қураётган совет халқи улуг галабаларини кўрсатган КПСС XXIV съездининг ишларига юксак баҳо берди. Делегация XXIV съезд фақат совет кишилари учунгина эмас, балки шунингдек бутун дунёда империализмга қарши кураш олиб бораётган барча революцион, демократик кучлар учун ҳам жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтди.

Учрашув ҳар иккала партия ўртасидаги муносабатлар учун характерли бўлган дўстлик, ҳамжиҳатлик ва самимият руҳида ўтди.

«ЛУНОХОД-1» ЯНГИ КРАТЕРНИ ТАДҚИҚ ҚИЛМОҚДА

ОЛИС КОСМИК АЛОҚА МАРКАЗИ, 12 апрель. (ТАСС). Автомат аппарат «Луноход-1» иккинчи кратерни ўрганиб бўлгандан кейин гарби-шимоли томон юрб янги кратерга яқинлашди. Бу кратер ойнинг олимилари жуда қизқитиран Дастлабин текшириш натижалари бу кратер луноход йўлида учраган кратерларнинг энг диққатга сазоворларидан бири деган ҳуқуқга эришган эканлиги берди. Ойшуносларнинг фикрига қараганда нисбатан ёшроқ бўлган бу кратернинг диаметри бир неча ўн метрга тенг бўлиб, ён бағирларининг ичида 30 градус ва ундан ҳам кўпроқдир. Кратер атрофида сочилиб ётган тошлар унумининг қалинлиги ой денгизларининг текислиги участкаларидагига қараганда 80—100 барбар катта. Айрим тошларнинг катталиги 3 метрга етди. Луноходда ўрнатилган воситаларнинг ҳаммасини ишга солиб кратерни комплекс равишда текшириб қилиш мўлжалланмоқда.

Луноходда ўрнатилган системалар ва илмий аппаратлар нормал ишлаб турибди. Узи юрар аппаратдан юборилаётган телевизион тасвирларнинг сифати яхши.

КОСМОНАВТИКА КУНИ

МОСКВА. 12 апрель. Ийгилиш аҳли уларни гулдурсо (ТАСС). Бутун Кремлнинг қарасқалар билан қўлиб олди. Съездлар саройида Москва меҳнаткашлари ва пойтахт гарнизони жангчилари вакиллари таъинланган йилнинг бундан йил. Ийгилиш «Восток» кемаси учирилган куннинг 10 йиллигига ва Космонавтика кунига бағишланди.

Партия ва ҳукумат раҳбарлари, олимлар, космонавтарлар президенти М. В. Келдишга ва Космонавтика кунига бағишланган йилнинг қандайдиги бағишланган йилнинг газетанинг келгуси сониди ўқийсиз).

Ўзбекистон ССР областларида чигит ва маккажўхори экиннинг бориш тўғрисида 1971 йил 12 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—областар, иккинчи стун—экилган чигит (минг гектар ҳисобиди); учинчи стун — планинг бажарилиш проценти, туртинчи стун — экилган маккажўхори (минг гектар ҳисобиди); бешинчи стун — планинг бажарилиш проценти.

Област	Чигит (минг гектар)	Планинг бажарилиш проценти	Маккажўхори (минг гектар)	Планинг бажарилиш проценти
Тошкент	108,4	78,1	14,0	69,3
Сурхондарё	89,7	72,9	9,3	93,1
Андижон	122,0	66,2	9,8	88,8
Сирдарё	168,6	59,4	11,8	64,7
Наманган	79,4	58,8	10,5	72,1
Бухоро	81,6	53,1	9,7	92,6
Қашқадарё	52,6	50,3	7,8	78,8
Фарғона	71,9	37,7	7,6	43,1
Самарқанд	40,7	23,4	11,4	55,3
ҚК АССР	0,4	0,3	0,1	0,8
Хоразм	0,1	—	0,3	2,7

Республика	Чигит (минг гектар)	Планинг бажарилиш проценти	Маккажўхори (минг гектар)	Планинг бажарилиш проценти
Бўйича:	615,4	47,6	92,4	58,1

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ДИРЕКТИВАЛАРИДАН.

Беш йилликнинг энг асосий вазифаси—социалистик ишлаб чиқаришни юксак суръатлар билан ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиёти ва меҳнат унумдорлигини ўстиришни жадаллаштириш негизида халқ ҳаётининг моддий ва маданий даражасини анча юксалтиришни таъминлашдан иборат.

Юрий Алексеевич Гагарин — фазога биринчи бўлиб парвоз қилган инсон.

...ЕРДАН УЗИЛИБ, УНИНГ ҲУҚМОН ТОРТИШ КУЧНИ ИБГА ОЛАДИГАН БИРИНЧИ КИШИ БУЛИШ МЕНГА НАСИБ ҚИЛДИ. ИН-СОНИАТ АСРЛАР МОБАЙНИДА ҚИЛИБ КЕЛГАН ЭНГ ДАДИЛ ОР-ЗУЛДАН ШУНИСИ СИРА РУБЕГА ЧИҚМАЙДИГАН. ГОЯТ АФСО-НАВИЙ ДЕБ ҲИСОБЛАБ КЕЛИНАРДИ. АЛБАТТА.

Ю. А. ГАГАРИН.

КОСМИК ДАВРНИНГ 10 ЙИЛИ

Ичига Юрий Гагарин тушган, тилларда дoston бўлиб қолган «Восток» космик кемасини ўша вақтда гоят қудратли ҳи-саробдан бўён, 1961 йилнинг унутилмас 12 апрелидан бўён ўн йил ўтди. Жаҳондаги барча халқлар бу парвозга ҳайрат билан, қизиқиш билан қараб, мисли кўрилмаган бу тақриб-нинг натижаларини тўқилла-ниб кутардилар. Сайёрамиз одамлари шодон эдилар ва минг йиллар мобайнида инсон-ият қилиб келган орзу совет ки-шиларининг ақл-заковати ва қўли билан ҳақиқатга айлан-ганлигидан гурурланардилар.

Келажак авлодлар ёзакзек тарихда Гагарин курсатган жасорат янада аҳамиятлорққ бўлиб гаделаниши турган гап.

Биз, Гагариннинг машҳур парвозига тасанно дейиш ва у эришган муваффақиятлардан факрланиш билан бирга бу-гунги кунда космонавтиканинг

назарий ва амалий асосла-рини яратган ташаббускор олимллар — К. Э. Циолков-ский, С. П. Королев, ва бошқа олимлларни ҳам чуқур ҳурмат-эҳтиром билан эслаймиз. Биз Гагарин билан биргаликда кат-та ижодий жасорат курсатган ва қисқа муддат ичида ҳай-рон қоларли натижаларга эришган совет олимлари, ин-женерлари, космонавт-учу-вчилари ва ишчиларининг кўп минг кишилик коллективига қойил қоламиз. Бундай муваф-фақиятларга мамлакатимизда қудратли сановат базаси бор-лиги туфайли ҳамда космик тадқиқотларни Совет ҳукума-ти, Коммунистик партия қўл-лаб-қувватлаганликлари туфай-лига эришишга муваффақ бў-дидик.

Биз, шундай асрда яшамон-дамизки, ҳодисаларнинг тез ўзгариб кетиши ҳаётимиз учун хос бир фазилат бўлиб қолди. Бу ҳол фанда, хусусан космос-

Суратда: академик С. П. Королев ва «Восход» кема экипажи, кема командири учувчи-космонавт В. М. Комаров, техника фанлари кандидати К. П. Феоктистов ва врач Б. Б. Егоровлар (космодром, 1964 йил октябры ойи) ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

ни тадқиқ этиш соҳасида як-қол кўзга ташланиб турибди.

Утган ўн йил мобайнида фан ва техника янги даврга қа-дам қўйди ва мисли кўрилма-ган жадаллик билан ривож топди. Инсоннинг фазога қил-ган биринчи парвозидан ке-йин қуйидагилар: 1964 йилда турли мутахассислар В. Кома-ров, К. Феоктистов, Б. Егоров космос экипажининг иш ко-билиятини, 1965 йилда космос кемасидан ташқаридаги ин-соннинг ишлаш қобилиятини (А. Леонов), 1969 йилда (В. Шаталов, Б. Волинов, Е. Хру-нов, А. Елисеев) эксперимен-тал космик станцияни орбита-да йиғишни, бошқа самовий

сайёра — Ойда ишлашни (Н. Армстронг, Э. Олдрин), 1970 йилда узоқ вақт вазнсизлик ҳолатида ишлаш қобилиятини (А. Николаев, В. Севастьянов) биринчи марта намойиш қи-либ курсатдилар.

Автомат воситалар билан космик тадқиқотлар ҳам жа-дал ривожлана бошлади. 1961 йилда Марсга ва Венера-га қилинган парвозни; 1966 йилда Ойга оҳиста қўнигани-ни, Ойнинг сунъий йўлдоши яратилганини, Венера билан учрашилганини, яқингина-даги воқеа — Ерга Ой за-мини намунаси олиб келинга-нини; 1970 йилда Венера юза-сига қўнигани ва ерга илмий

натижалар хабар қилинганли-гини эслаб ўтайлик. Ниҳоят, ўзюрар автомат аппарат «Луноход-1»нинг Ой юзасида-ги ажойиб ишини эслайлик.

Совет Иттифоқи Ердан таш-қаридаги бўшлиқда тадқиқот ишларини давом эттирмоқда. Космосдан фанни ривожлан-тириш учун ва халқ ҳўжалиги мақсадлари учун тобора кўп-роқ фойдаланилмоқда.

Инсоният фазо кашшофи — совет кишили, коммунист Юрий Алексеевич Гагарин-ни ҳамиша ёдида сақлайди.

Герман АЛЕКСЕЕВ, инженер. [ТАСС].

КОСМОСГА ЧИҚИШ БОСҚИЧЛАРИ

1961 ЙИЛ

12 апрелда Совет Иттифоқида жаҳонда биринчи марта ичи-да одам бўлган «Восток» космик йўлдош кемаси Ер тевара-тидаги орбитага чиқарилди. Учувчи майор Юрий Алексеевич Гагарин кеманин космонавт-учувчиси эди.

6 августда космонавт-учувчи майор Герман Степанович Титов бошқарган «Восток-2» космик кемаси учирилди.

1962 ЙИЛ

11 августда космонавт-учувчи майор Андриан Григорьевич Николаев бошқарган «Восток-3» космик кемаси Ер йўлдоши орбита-сига чиқарилди.

12 августда «Восток-4» космик кемаси Ер йўлдоши орби-тасига чиқарилди. Уни космонавт-учувчи подполковник Па-вел Романович Попович бошқарди.

«Восток-3» ва «Восток-4» кемалари қарикб ўч сутка груп-пани космик парвозда бўлди.

1963 ЙИЛ

14 июнда космонавт-учувчи подполковник Валерий Федо-рович Биковский бошқарган «Восток-5» космик кемаси учи-рилди.

16 июнда жаҳонда биринчи космонавт аёл Валентина Вла-

димирова Терешкова бошқарган «Восток-6» космик кемаси учирилди.

1964 ЙИЛ

12 октябрда ўч ўрилди бошқарилмаган «Восход» космик кемаси жаҳонда биринчи марта Ер йўлдоши орбита-сига чи-қарилди. Кема ичида экипаж, кема командири — космонавт-учувчи инженер-полковник Владимир Михайлович Комаров, экипаж аъзолари — космонавт-илмий ходим, техника фанла-ри кандидати Константин Петрович Феоктистов ва космонавт-врач Борис Борисович Егоров бор эди.

1965 ЙИЛ

18 мартда кема командири — космонавт-учувчи полковник Павел Иванович Беллев билан иккинчи учувчи — космонавт-учувчи подполковник Алексей Архипович Леоновдан иборат составдаги экипаж бошқарган «Восход-2» космик йўлдош кемаси Ер йўлдоши орбита-сига чиқарилди. Учиш чоғида тарихда биринчи марта одам космик кемадан бесосита космосга чиқди.

1967 ЙИЛ

23 апрелда учуриб синаш мақсадларида Ер йўлдоши ор-бита-сига «Союз-1» космик кемаси чиқарилди. Уни СССРнинг

космонавт-учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони инженер-полковник Владимир Михайлович Комаров бошқариб борди. Космонавт синов учини охирида фожияли ҳалок бўлди.

1968 ЙИЛ

26 октябрда кучли учурувчи ракета воситасида «Союз-3» космик кемаси учирилди. Кемани космонавт-учувчи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони полковник Георгий Тимофеевич Бере-говой бошқариб борди. Учиш чоғида кема маневр қилдирил-ди, учувчиси «Союз-2» космик кемасига икки марта яқин-лаштирилди.

1969 ЙИЛ

АНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР

Планетамизда

УЛКАН ПРОГРАММА

КПССНИНГ XXIV СЪЕЗДИ ХУСУСИДА ЧЕТ ЭЛЛАРДА БАЕН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР

Жаҳон Совет Иттифоқи коммунистлари олми анимамин ишини жуда катта қизиқиш билан кузатиб борди. Чет эл дав-лат ва жамоат арбоблари, кўпгина мамлакатларнинг матбуоти съезд олашмушу тарихий аҳамиятга эга бўлганлигини таъ-кидламоқдалар.

Чет эллардаги миллион-миллион кишилар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев сўзлаган аян-ловчи нутқини телевидение орқали кўрдилар ва радиодан тинг-ладилар. Жаҳоннинг катта-катта информация агентликлари шу нутқ баёнини, шунингдек съезд иши тугаганлиги тўғриси-даги ахборотларни «Молния» ва «Шошнинг» белгилари бил-дан тарқатдилар.

Қардош социалистик мамлакатларнинг матбуоти, бутун прогрессив матбуот КПССнинг XXIV съездининг коммунизм бунёдкорларининг анжумани деб атамоқда. Чет эллардаги кўпгина газеталар, радиостанция ва телевидение станциялари-нинг шарҳловчилари КПСС съезди қўйган вазифаларни тинч-лик ва тараққиётнинг илҳомбахш программаси деб таъриф-ламоқдалар. Коммунистик курилишнинг съезд белгилаб бер-ган янги программаси, деб таъкидланади баён қилинган фикрларда, совет халқининг тўб манфаатларига эмас, шу билан бирга бутун социалистик ҳамдўстлик, халқаро комму-нистни ва ишчилар ҳаракатининг манфаатларига, тинчлик, демократия, миллий мустаклилик ва социализм учун кураш олиб бораётганларнинг ҳаммасининг манфаатларига мос бўлиб туради.

БОЛГАРИЯ

Болгарияда чиқадиган газеталар КПССнинг XXIV съезди тўғрисида «Ленинча услуб аънавалари билан», «Бутун дунёнинг диққат-эътибори Москвага қаратилган» деган сарлавҳалар билан мақолалар босиб чиқармоқда.

Съездеги ишчилар вазини, делегатларнинг нутқла-ри, деб ёзади «Работническо дело» газетаси, КПСС Мар-казий Комитетининг совет жамаияти бутун ҳаётига раҳ-барлик қилиш ишининг усула ва методлари юксак сиёсий ва илмий даражада эканлигини билдиради.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

Чехословакия радиоси ва телевидениеси барча канал-лар бўйича навбатдаги программаларни узиб КПСС XXIV съездининг аянловчи мажлиси ўтаётган Кремлда-ги Съездлар саройини улаб юборди.

ЧССР радиоси ва телевидениеси ўз шарҳларида совет коммунистлари съездининг аянлари социализм ва комму-низм учун курашаётган миллион-миллион кишиларни илҳомлантирмоқда, уларнинг революцион ташаббусини

оширмоқда, соғийи эътиқбидини мустаҳкамламоқда, улур ва ёрқин маисада эришиш учун курашда эър умид бахш этмоқда, деб таъкидлайди.

ГДР

КПССнинг XXIV съездида ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳисобот докладыда ҳам, қардош партиялар вакилларининг нутқларида ҳам социалистик мамлакатлар марксизм-ле-нинчи партияларининг турли соҳаларидаги мустаҳкам ҳамкорлиги таъкидлаб ўтилди, деб ёзади боп мақоласида «Найес Дойчланд» газетаси. Партияларимиз КПСС тевара-тига тобора мустаҳкамроқ жинслашмоқда, барча уму-вий муваффақиятларимизнинг манбал — шу партиялар иттифоқи тобора қудратли бўлиб бормоқда. Л. И. Бре-нев ҳисобот докладыда келишиб олган ишларимиз бил-дан тинчликнинг таъминлаши иши ўртасида узилмас алоқа борлигини курсатди.

БРАЗИЛИЯ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съезди-нинг КПСС Марказий Комитети сиёсий йўли ва амалий фаолиятини тўла-тўқис маъқулловчи қарорини Бразилия-да чиқадиган «Журнал ду Бразил» газетаси «эър ишонч-нинг ажойиб намойиши» деб атади.

БАР

КПСС XXIV съездининг «Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик бўлиши!» деган баёноти Бирлашган Араб Республикаси жамоатчилиги билан сиёсий доирала-рининг катта эътиборини жалб қилди. Миср газеталари шу баёнотнинг муфассал баёнини эълон қилиб, ундаги Со-вет Иттифоқи «араб халқларининг Исроил агрессия-сига оқибатларини тутатиш учун, озоодлик, мустаклилик ва со-циал адолат идеаллари тантанаси учун олиб бораётган мардонавор кураши билан қардошларча бирдамлигини» изҳор қилди, дейилган сўзларни бўрттириб курсатди.

«Ал-Ахром» газетаси съездининг Яқин Шарқ хусуси-да баёноти жаҳондаги барча тинчликсевар ва прогрессив кучларини фикрини аке эттиради, деб таъкидлайди.

ФРАНЦИЯ

КПССнинг XXIV съезди халқаро коммунистик ҳара-кат учунгина муҳим воқеа бўлиб қолмай, унинг иши ҳозирги дунёнинг тараққиётида СССРнинг ўйнаётган роли оқи-да-тида ҳам олашмушу аҳамият касб этади, деб ёзади ҳаф-талик «Терр» газетаси. КПССнинг XXIV съезди, деб ё-зади газета, Ер юзюда социал тараққиёт, тинчлик, демокра-тия ва социализм учун курашаётганларнинг кучига-куч қўиши шубҳасиздир.

«Юманите» газетаси КПСС XXIV съездининг иши тў-ғрисидаги ахборотни «КПСС съезди: экономикани янада кўпроқ самарали қилмоқ керак» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. Газета таъкидлаб ўтадики, тўқтинчи беш йиллик план Директивалари ҳақидаги мунозаралар ишлаб чиқаришнинг самардорлигини кескин суръатда оширишга интилиш руҳи билан сўғирилган. Деярли ҳар бир нутқда фан-техника революцияси билан бирга бориш, меҳнат унумдорлигини кўпроқ ошириш, қишлоқ ҳўжали-гини интенсив ривожлантириш, шаҳар ва қишлоқнинг кифасини янада ўзгартриш зарур эканлиги тўғрисида таъкидланади. Буларнинг ҳаммаси, дейилади мақолада, ки-шиларнинг турмуш даражасини оширишга, тинчлик ва хавфсизлик бўлишини таъминлашга қаратилган.

ХИНДИСТОН

Хиндистон матбуоти КПСС XXIV съездида катта эъти-бор бермоқда.

«Таймс оф Индия» газетаси Л. И. Брежнев КПСС Мар-казий Комитети номидан қилган ҳисобот докладыда баён этилган ташқи сиёсий ва ички сиёсий йўл «съезд томони-дан тўла-тўқис маъқулланди» деб таъкидлайди. «Патри-от» газетаси А. Н. Косигиннинг съездеда қилган доклады тўғрисидаги ахборотни «СССР барча мамлакатлар билан савдо муносабатлари ўрнатиш тарафдори» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. «Совет Ёш министри», деб ёза-ди газета, — ўз докладыда жаҳоннинг барча халқларига, шу жумладан АҚШга Совет Иттифоқи билан янада кенг иқтисодий ҳамкорлик қилишни таъкид этди.

АҚШ

«Дейли уорлд» газетаси СССР Министрлар Совети Раисининг СССР халқ ҳўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани юзасидан Директивалар тўғрисидаги докла-дининг батафсил баёнини эълон қилди. Газета Совет ҳу-кумати бошчилигининг Европа хавфсизлиги масалалари юзасидан кенгаш ўтказиш Европада ишончли мустаҳкам-лашга ёрдам берган бўлур эди, кенг кўлемдаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликка йўл очиб берган бўлур эди, деган гапларига эътиборини жалб этади. «Дейли уорлд» газетаси СССР халқ ҳўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани совет кишилари турмушунинг моддий ва маданий даражасини анча юксалтиришни таъ-минлайди, деб ўқитиб ўтади.

НИГЕРИЯ

«Эдванс» газетаси КПСС XXIV съездининг ишдан га-зетхонларни батафсил хабардор қилади. Газета Л. И. Брежневнинг докладыда илгари сурилган тинчлик, ва халқаро ҳамкорлик программасини таъкидлайди. «Бу таъ-кидлар», деб таъкидлайди газета, — бутун жаҳон меҳ-наткашларининг авангарди бўлиши Совет Иттифоқи тинчликсевар сиёсатини амалга ошириб келаётганлигини исбот қилади.

(ТАСС).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-ЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ-ДА — 13/IV да Жизель, 15/IV да Севги тумори.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/IV да Машаққати йўл, 14/IV да Уғирланган умр, 15/IV да Ол-тин девор.

МУНИЦИПАЛЬ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/IV да Хотинининг эри, 15/IV да Уғил уйлантириш.

КИНО

Бомон тутқинлари (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ НОМЛИ, «КЎКЧА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечкурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4, 5 ва кеч 8 да).

Қора кўш — «ТОШКЕНТ СО-ВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОС-КВА» (кундуз ва кечкурун), «СПУТНИК» (эрталб соат 11, кун-дуз 3, кеч 7 ва 9 да).

Империянинг емирилиши (кун-дуз соат 1, 5 ва кеч 8,45 мину-тда), «Қизил тош» заставасида (эр-талб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 10 яримда); — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Қалбим соҳиб — «КОМСОМОТ 30 ЙИЛЛИГИ» (скупт соатларда).

Қошиш (2 серия) — САЊЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечкурун).

РЕСПУБЛИКАДАГИ ТАШКИ-ЛОТ, ҚОРХОНА, ҚУРИЛИШ, ҚОЛХОЗ, СОВХОЗ, МАКТАВ ВА КОММУНАЛ ХўЖАЛИК ҚОРХОНАЛАРИ ДИҚҚАТИГА «Ўзторчермет» ташкилотлари

17 АПРЕЛЬ ШАМБА КУНИ ҚАЙТА ИШЛАНДИГАН МЕТАЛЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

(ТАСС).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА 13, 14, 15, 18 апрель КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА ЯНГИ СПЕНТАКЛЬ А. ИБРОҲИМОВ асарини «БИРИНЧИ БУСА» Постановочни режиссёр — Э. МАСОФАЕВ. Рассом — М. ЭШОНҲУЖАЕВ. Коллектив бўлиб кўриш учун аъвалалар қабул қилин-моқда.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ АРХИТЕКТУРА ФАКУЛЬТЕТИ 10 АПРЕЛДАН БОШЛАБ РАСМ ФАНИДАН ПУЛЛИК ТАҲРИРОВ КУРСИНИ ОЧАДИ

Мурожаат учун адрес: Тош-кент шаҳар, Ўзбекистон кўча-си, 23, 13-хона, расм нафед-раён (1, 3, 4, 18, 24, 22, 5, 13-трамвайларнинг «Марказий универмаг» бекати).

Ўзбекистон ССР Министрларо Советининг Телевидение ва ра-диосиштининг давлат коми-тетини комитетининг собиқ ход-и-ма А. Азимова онаси

МУНАДДАСБИИ САИДУЖАЕВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия наҳор қи-лади.

Тошкент политехника ин-ститутининг ректорати, партия ва ҳасаба соъз ташкилотлари КПСС тарихи кафедрасининг мудири профессор М. Х. На-зарова укаси

Султон Худайбергенович НАЗАРОВНИНГ фожияли ҳалок бўлганлиги муносабати билан чуқур таъ-зия изҳор қиладилар.